

СЛАЂАНА ЗДРАВКОВИЋ
Институт за европске студије
Београд

УДК 324(4):323(512.1)
Оригиналан научни рад
Примљен: 30.08.2019
Одобрен: 12.09.2019
Страна: 235-244

ТУРСКА И ЕВРОПСКИ ИЗБОРИ*

Сажетак: Са статусом кандидата који је стекла још пре 20 година, Турска Република нашла се на тесту у другој половини маја месеца 2019. године током којег су одржани избори за нови Европски парламент. Политика турског државног врха, обележена отвореним кршењем демократских права и слободе након поништења локалних избора одржаних у марту месецу текуће године додатно је ражестила Брисел, чиме је стицање пуноправног чланства Турске у „европску породицу народа“ враћено више корака, односно година уназад. У тако сложеним политичким околностима, Турска се истовремено нашла као тема предизборних кампања партија за Европски парламент које су заговарале прекид свих преговора на тему учлањења Турске у Европску унију. Судбина преговора Анкаре са Бриселом, променом политичке климе у новом Европском парламенту никада није била неизвеснија и не улива поверење у претварање сна о Европи у политичку јаву турске нације.

Кључне речи: Турска, Европска унија, Европски парламент, Брисел, Анкара, избеглице, инфлација, избори

Шестодеценијски *сан* Републике Турске о прикључењу европској породици народа, покренут је сада већ давне 1959, две године након потписивања Уговора у Риму о оснивању Европске економске заједнице. Био је то логичан дипломатски корак који је уследио недуго након њеног прикључења Северноатлантском пакту 18. фебруара 1952. године. Анкара је поднела молбу за улазак у ЕУ 1987. године, да би статус кандидата стекла крајем прошлог века. Од започињања преговора 2005. године до данашњих дана, отворено је 15, а провизорно затворено само једно поглавље (Наука и истраживање¹). Реч је о следећим поглављима:

---

* Рад је настао као резултат истраживања на пројекту Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије Србија у процесима европских интеграција: глобални контекст, институције, идентитет (Ев. бр. 179014), који се реализује на Институту за европске студије.

¹ 12. јуна 2006. године отворено је и привремено затворено поглавље 25. посвећено науци и истраживању. Видети Извештај Европске комисије за Турску, за период од октобра 2014. године закључно са септембром 2015. године. European Commission, *Commission Staff Working Document*

- Слобода кретања капитала,
- Право привредних друштава,
- Право интелектуалне својине,
- Информационо друштво и медији,
- Безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна политика,
- Трансевропске мреже,
- Економска и монетарна политика,
- Порези,
- Статистика,
- Предузетништво и индустријска политика,
- Животна средина,
- Заштита потрошача и здравља,
- Финансијски надзор,
- Финансијске и буџетске одредбе и
- Регионална политика и координација структурних инструмената.²

Ток преговора Брисела и Анкаре налази се под утицајем следећих фактора. На првом месту је антидемократски оријентисана унутрашња политика Турске која се на својим границама ухватила у коштац са борбом против тероризма ИСИС организације и сиријског режима, подједнако са непресталим приливом нових избеглица које теже ка вратима Европе. Готово истовремено турска економија суочава се са неколико изазова, попут високе стопе инфлације и пораста степена незапослености. Када је реч о утицају спољне политике на процес прикључења, интезивирање економских и војних односа са Русијом и Ираном, случај Северног Кипра и права на експлоатацију гаса у „спорним територијалним водама“, оставило је своје последице, али не и пресудне по европску судбину Турске као што је то био случај са владавином права на њеној територији, односно кршењем исте. Имајући у виду да владавина права почива на неутуђивим људским правима, те се иста остварује слободним и непосредним изборима, уставним јемством људских и мањинских права, поделом власти, независном судском влашћу, затим повиновањем власти Уставу и закону, дешавања унутар Турске у протеклих пар година, а нарочито од покушаја војног пуча 15. јула 2016. године, вратила су Турску на сам почетак европског пута и удаљила је од чланства у ЕУ на дужи временски период.³

Турска представља важан стратешки партнер ЕУ у вези са питањима миграције, сигурности, контратероризма као и на пољу економије, међутим према последњим извештајима Европске комисије (за 2018. и 2019. годину) као

– *Turkey 2015 progress report*, 10.11.2015, SWD(2015) 216 final, 4. Опширније о преговарачким поглављима видети на сајту турског Министарства за односе са ЕУ: <http://www.ab.gov.tr/?p=65&l=2> (приступљено 19.3.2016).

² Слађана Здравковић, „Заједничка спољна и безбедносна политика ЕУ и Турска“, *Зборник радова Заједничка спољна и безбедносна политика Европске уније, актуелни изазови*, Београд, 2016, 183-197;

https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/countries/detailed-country-information/turkey_en (приступљено 27.6.2019.)

³ <https://worldjusticeproject.org/about-us/overview/what-rule-law> (приступљено 27.6.2019.)

држава кандидат наставља да заостаје у областима демократије, владавине права и основних људских права. Као одговор на наведено, на седници Савета за опште послове ЕУ (General Affairs Council – GAC) у јуну 2018, одлучено је да се преговори за учлањењем замрзну. Врхунац је свакако представљао предлог одлазећег Европског парламента у марту месецу 2019. године који је позивао на стављање тачке и обустављање свих преговора са Турском. Била је то природна реакција на спровођење у дело Ердоганове жеље да се обрачуна са политичким противницима у условима ванредне ситуације, а под изговором борбе против тероризма.⁴

На пољу кршења владавине права, Брисел је замерио притисак турског државног врха на доношење одлуке о поништавању резултата локалних избора на територији Истанбула, на којима је кандидат опозиционе републиканске партије Емрем Имамоглу однео победу. Реч је о изборима одржаним 31. марта 2019. године, који су турски опозициони аналитичари оценили видом референдума турске нације и једином приликом да опозиција генералне и парламентарне изборе од прошле године ублажи одузимањем режимске контроле над већим градовима попут Истанбула, Анкаре, Измира и Бурсе. Имајући у виду да је контрола других одувек била притисак окренут првенствено ка себи, односно диспропорционално, што је притисак за успостављањем и одражавањем контроле већи и дугорочнији, тиме вероватноћа да ће друга страна успети да одупре истом и супростави, расте. Стога не чуди промена става турског гласачког тела које је одлучило да се на локалним изборима определи за давање гласа на основу мерила кандидата, а мање партије чији је кандидат.

Убедљиву победу кандидата СНР партије од 54% на поновљеним изборима за градоначелника Истанбула 23. јуна, поздрављена је од стране бројних европских политичара, оцењујући нову политичку струју у Турској као повољну за јачање демократије и правог курса којим би Турска требало да настави како би се приближила Европи. Турски аналитичари наклоњени државној власти оцењују пак да ће се Запад веома убрзо наћи разочаран у своју процену способности републиканске партије, као и само гласачко тело које је изабрало свог кандидата за градоначелника.⁵

Посматрајући последње 3 године, стопа инфлације у Турској кретала се у распону од 5 до 6 % током 2017, године, да би нагли пораст уследио протекле године достигавши рекорд ниво од 15.2% октобра месеца 2018-те. Нагли скок цена јула месеца 2018. године када је скок инфлације уследио са стабилних 6,5 на 9,3% погодио је турско становништво растом цена најпре прехран-

⁴ <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-03-13/eu-parliament-calls-for-suspension-of-turkey-s-eu-entry-talks> ; <http://www.kamubulteni.com/dunya/turkiye-nin-avrupa-birligi-uyeligi-hakkinda-abden-flas-h10569.html> (приступљено 27.6.2019.) European Commission, *Commission Staff Working Document – Turkey 2019 progress report*, 29. 5.2019. SWD(2019) 220 final, European Commission, *Commission Staff Working Document – Turkey 2018 progress report*, 17.4.2018 SWD(2018) 153 final.

⁵ <https://tr.euronews.com/2019/06/24/avrupali-parlamentterler-istanbul-secim-sonuclarini-nasil-yorumladi>; <https://www.setav.org/avrupanin-secim-tavri-ve-chnin-imtihani/>; <https://www.theguardian.com/commentisfree/2019/jun/24/erdogan-istanbul-turkish-imamoglu-mayor-turkey-akp>; (приступљено 29.6.2019.)

бених производа, хемије, струје, а за њима дувана и алкохолних пића. Обезвређивање лире наставило се и током 2019. године упркос кампањи Анкаре под паролом „сви заједно у борби против инфлације“ уочи мартовских избора. У временском распону од краја 2018. године закључно са мартом 2019, цене намирница расле су месечно у просеку за по 20%, са проценом да ће Турска у најбољем случају крај године дочекати са инфлацијом од 14,6%. План стабилизације курса и држања инфлаторне стопе испод 10% Берата Албајрака, турског министра економије, а Ердогановог зета, наилази на реалне препреке у данима када политичка криза у земљи достиже свој максимум. Државна криза која је уследила након губитка управе АК партије (Партије правде и развоја) над Истанбулом и престоницом Анкаром донела је нови скок цена априла месеца од 294 артикала. Према проценама Централне банке Републике Турске (ТСМВ) мере министарства економије резултираће падом инфлације на јануарском нивоу идуће 2020. године на 8,2, односно 5,4 % 2021. Уз горе наведено, Турска се својим политичким потезима нашла и економски одсечена од Брисела, односно европског тржишта.⁶

Када говоримо о економској кризи која потреса Турску на другом месту се после пада лире, налази проблем незапослености. Незапосленост на годишњем нивоу креће се у границама од 10 до 11%, али ради увида у реалну проблематику њеног раста потребно је сагледати последње месеце 2018. године када је стопа незапослености порасла са 11 на 13,5%, са прогнозом расте исте током 2019. године на рекордних 14%.⁷

Овде би такође требало нагласити да се у Турској питање Брегзита, избора за Европски парламент, заједно са ставовима европских политичара о преговорима Анкаре и Брисела, посматра углавном у оквирима економске кризе у којој се држава налази. Наиме, турски политички аналитичари и дневна штампа анализирају ова политичка превирања углавном у границама економије, пратећи њихово решавање кроз призму односа долара и евра према турској валути на дневном и месечном нивоу.

Анкара је пак, потез који је Брисел повукао предлогом о обустављању преговора, протумачила издајничким и противуречним истичући да Запад не подржава Анкару уколико на својим територијама пружа уточиште следбеницима имама Фетулаха Гулена, оптуженог за организовање пуча, као ни када је реч о датом обећању спровођења визне либерализације 2016. године, иако је Турска свој део договора о заустављању мигрантског таласа према Европи испунила, сматрајући ЕУ антимуслимански настројеном и ксенофобичном организацијом народа. У својој изјави за јавност, министар спољних послова Турске Мевлут Чавушоглу истакао је да је Турска потребнија ЕУ, него што је ЕУ потребна Турској, још једном играјући на карту масовног броја избеглица које прете да преплаве европске престонице те истичући да је држава упркос

---

⁶ Orhan Karaca, „Enflasyonun düşürme fomülü”, *Capital, aylık iş ve ekonomi dergisi*, год.27, бр.2019/3, стр.35-40; О. Karaca, „Enflasyonda iyileşme belirtisi yok”, *Ekonomist*, год.29, бр.2019/14, 7-13 април 2019, стр.26-27.

⁷ О. Karaca, „İşsizlikte yıllık verilere dikkat!”, *Ekonomist*, год.29, бр.2019/13, 31 март-6 април, стр. 26-27.

проблемима са економијом и борбом против тероризма успела да усвоји преко 2000 законодавних аката и декрета који штите основна права демократије. Према његовим речима, поништавање локалних избора на територији Истанбула и спровођење нових, био је један од корака у циљу одбране демократије који је, како су резултати поновљених избора показали, резултирао тријумфом исте.⁸

Као земља са највишим бројем избеглица, превасходно из Сирије (3,6 милиона од укупног 3,9 према извештајима Европске комисије), Турска се суочава са питањима обезбеђивања довољног броја кампова, пружања здравствене и свеобухватне хуманитарне помоћи, као и борбе против њиховог кријумчарења и илегалне миграције ка европској граници. Под окриљем организације ЕУ за збрињавање миграната на територији Турске успешно се реализује преко 80 пројекта у више турских центара.⁹

Закључно са 13. јуном 2019. године број сиријских избеглица достигао је цифру од 3 613 644, распоређених по следећим градовима:

Град	Број избеглица	Заступљеност избеглица у односу на локално становништво (%)
Истанбул	546 296	3,63
*Газиантеп	437 844	21,58
*Шанлиурфа	435 000	21,37
*Хатај	427 500	26,56
*Адана	238 942	10,76
Мерсин	201 108	11,08
Бурса	171 646	5,73
Измир	143 627	3,32
*Килис	114 904	80,61
Коња	106 682	4,84
Анкара	92 073	1,67
*Кахраманмараш	88 543	7,73
Мардин	87 262	10,52
Кајсери	78 198	5,63
Коцаели	56 996	2,99
*Османије	48 643	9,1
Дијарбакир	33 646	1,94
*Малатија	29 851	3,75
Адијаман	24 766	3,97

Напомена:

* су обележена места у којима су избеглице смешетене по камповима.

⁸ <https://www.politico.eu/article/turkeys-eu-membership/>(приступљено 27.6. 2019.)

⁹ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/migration_en
(приступљено 28.6.2019.)

Извор: *Mülteciler ve Sığınmacılar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği*¹⁰

Из приложеног се може приметити да је највећа концентрација сиријске популације у граду Килису (најближем турској граници са Сиријом) са преко 80, 61% у односу на укупан број његових становника. Град у коме је према истраживањима истог удружења, локализовано најмање избеглица је Артвин, свега 0,02%., односно 35 лица.

Поред обезбеђивања крова над главом, Турска се према предлозима ЕУ, нашла у обавези да избеглицима пружи право на образовање и запошљавање радно способног становништва. Закључно са 31. мартом 2019. године, око 31 185 лица је регистровано у запосленом статусу, док је 79 894 особа добило пуно турско држављанство.¹¹

Турски захтев да постане пуноправни члан „европске породице“ народа нашао се у жижи јавности као део кампање за изборе за Европски парламент маја месеца 2019. године. Општи тренд појединих партија широм Европе, пре свега у Немачкој, Аустрији, Холандији и Француској представљало је њихово залагање за прекидање преговора Брисела са Анкаром. На првом месту нашао се кандидат конзервативне Европске народне партије Манфред Вебер, који је на својим предизборним скуповима искључиво наводио како учлањење Турске нема реалну перспективу у будућности. Статови Париза били су слични када је реч о реалној перспективи Турске као државе чланице ЕУ, гледајући на Турску превасходно као на стратешког НАТО партера на њеном југоисточном блоку. Матео Салвини, италијански министар унутрашњих послова и лидер десничарске странке *Лига*, у априлу 2019. године изнео је свој став сматрајући да „Турска није и никада неће постати део Европе“.¹²

¹⁰ <https://multeciler.org.tr/turkiyedeki-suriyeli-sayisi/> (приступљено 27.6.2019.)

¹¹ *Исто.*

¹² <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-48424321>; <https://www.reuters.com/article/us-germany-politics-csu/turkey-cannot-become-an-eu-member-says-epps-weber-idUSKCN1QN1A9> (приступљено 27.6.2019.)

Турски статус на њеном европском путу додатно компликују тензије у источном Медитерану, било да је реч о спору око кипарског питања или разграничењу са Грчком у оквирима турских захтева за ревизијом Лозанског уговора из 1923. године. Ове године тензије су узавреле турском „узурпацијом гаса“ у ексклузивним територијалним водама Кипра на који Турска сматра да полаже право од окупације северног дела острва 1974. године. Поводом ове теме, огласили су бројни европски политичари, попут председника Француске Емануела Макрона упозоравајући турског председника да „ЕУ неће показати слабост поводом овог питања“, затим грчког премијера Алексис Ципраса који је у сагласности са председником Кипра Никосом Анастасиадисом захтевао увођење санкција ЕУ према Турској.¹³

Резултати европских избора потврдили су сваку сумњу турских аналитичара који су предвиђали јачање деснице и победу партија чији је фокус био усмерен ка преиспитивању статуса Турске као државе кандидата и њеног потенцијалног чланства у ЕУ. Победа партије екстремне деснице попут Националног окупљања Мари ле Пен и Лиге Матеа Салвинија, затим немачке Европске народне партије Манфреда Вебера не служи у корист Турској. Аналитичари наике сматрају да ће састав новог Европског парламента имати негативан утицај на ток преговора Анкаре и Брисела, а да ће реторика према Турској и генерално муслиманским државама бити још екстремнија у негативном контексту. Највећа бојазан Турске лежала је у могућности да за наследника Жан-Клод Јункера буде изабран управо антитурски настројен Манфред Вебер. Међутим, самит Г-20 групе у Осаки резултирао је, између осталог, доношењем заједничке одлуке лидера ЕУ да место председника Европске комисије ипак не припадне Веберу, дајући трачак олакшања Анкари.

Турска као и чланице ЕУ нада се да ће одлука бити донесена до 2. јула када је заказана седница новог сазива Европског парламента који ће бити наклоњенији њеној кандидатури. Нови председник Европске комисије преузеће дужност од 1. новембра текуће године.¹⁴

Закључак

Турске амбиције ка постизању пуноправног чланства у ЕУ никада нису изгледале мање реалистичним и теже остварљивим удаљивши се од европских демократских норми.

Према извештају Европске комисије из јуна месеца 2018. године, изражена је јака забринутост у вези са континуираним кршењем људских и основних права и слобода говора на територији Турске, упоредо са кршењем гаран-

¹³ <https://euobserver.com/foreign/145172> (приступљено 27.6.2019.)

¹⁴ <https://www.bbc.com/news/world-europe-48500336>;

<https://www.dailysabah.com/eu-affairs/2019/05/28/rise-of-far-right-parties-in-ep-elections-threatens-turkey-eu-relations>; <https://uk.reuters.com/article/uk-eu-jobs-weber/eu-leaders-decide-against-weber-for-commission-presidency-report-idUKKCN1TT2YU> (приступљено 29.6.2019.)

ција независности судства и његовог деловања. Процес придружења није формално прекинут, али ни настављен, очекујући да државни врх Турске спроведе реформе око којих је од раније постигнут договор између обе стране. На жестоку реакцију Брисела највише је утицаја имала политика турског врха која је одступала од свих демократских норми током и након одржавања локалних избора: почевши од неједнаке кампањске заступљености свих партија у медијима до непризнавања резултат избора владајуће партије Партије и развоја у коалицији са националистичком партијом (МНР). Стога не чуди када је на седници Европског парламента 13. марта 2019. године неформално усвојена резолуција којом је предложено обустављање свих даљих преговара између Брисела и Анкаре.

Уколико Турска не буде спровела извесне мере побољшања на пољу владавине права, Европска комисија неће одступити од свог преговарачког става. Такође, Анкари не иду у корист изјаве њених политичара који захтевају статус чланства наводећи да је Турска својим миграционом политиком и више, одавно испунила услове неопходне за евроинтеграцију. Политички трендови у неколико земаља ЕУ нису нимали наклоњени Турској ни њеном приступању, као што је то кампања за Европски парламент маја 2019. године и показала. У вези са поменути, пресудног утицаја на будућност турског придруживања ЕУ имаће промена политичке климе, са растом популарности евроскептичних и антитурско расположених партија.

Укратко, не треба потцењивати озбиљност ситуације нити одбацивати могућност обустављања преговора ЕУ са Турском. У месецима који долазе, унутрашња политика на обе стране неће ићи у корист турском питању. Иако је изванредан прогрес Турске приметан, остају као чињенице бројна нерешена питања од значаја за европску заједницу која судбину турског придружења чине још несигурнијом. Очекујући са зебњом чланове новог Европског парламента као и новог председника Европске комисије, Турска сада чекајући свој ред, остаје и даље *пред вратима Европе*.¹⁵

Литература:

1. Здравковић, Слађана, „Zajednička spoljna i bezbedonosna politika EU i Turska“, *Zbornik radova Zajednička spoljna i bezbedonosna politika Evropske unije, aktuelni izazovi*, Beograd, 2016, 183-197;
2. Karaca, Orhan, „Enflasyonu düşürme fomülü”, *Capital, aylık iş ve ekonomi dergisi*, god.27, br.2019/3, str. 35-40;
3. Karaca, Orhan, “Enflasyonda iyileşme belirtisi yok”, *Ekonomist*, god.29, br.2019/14, 7-13 april 2019, str.26-27;
4. Karaca, Orhan, „İşsizlikte yıllık verilere dikkat!”, *Ekonomist*, god.29, br.2019/13, 31 mart-6 april, str. 26-27.

---

¹⁵ <https://carnegieeurope.eu/2019/05/03/options-for-eu-turkey-relationship-pub-79061> (приступљено 29.6.2019.)

Извори:

1. European Commission, Commission Staff Working Document – Turkey 2015 progress report, 10.11.2015, SWD(2015) 216 final
2. European Commission, *Commission Staff Working Document – Turkey 2019 progress report*, 29. 5.2019. SWD(2019) 220 final
3. European Commission, *Commission Staff Working Document – Turkey 2018 progress report*, 17.4.2018 SWD(2018) 153 final.
4. https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/countries/detailed-country-information/turkey_en
5. <http://www.ab.gov.tr/?p=65&l=2>
6. <https://worldjusticeproject.org/about-us/overview/what-rule-law>
7. <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-03-13/eu-parliament-calls-for-suspension-of-turkey-s-eu-entry-talks> ;
8. <http://www.kamubulteni.com/dunya/turkiye-nin-avrupa-birligi-uyeligi-hakkinda-ab-den-flas-h10569.html>
9. <https://tr.euronews.com/2019/06/24/avrupali-parlamentler-istanbul-secim-sonuclarini-nasil-yorumladi>
10. <https://www.setav.org/avrupanin-secim-tavri-ve-chnin-imtihani/>
11. <https://www.theguardian.com/commentisfree/2019/jun/24/erdogan-istanbul-turkish-imamoglu-mayor-turkey-akp>
12. <https://www.politico.eu/article/turkeys-eu-membership/>
13. https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/migration_en
14. <https://multeciler.org.tr/turkiyedeki-suriyeli-sayisi/>
15. <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-48424321>
16. <https://www.reuters.com/article/us-germany-politics-csu/turkey-cannot-become-an-eu-member-says-epps-weber-idUSKCN1QN1A9>
17. <https://euobserver.com/foreign/145172>
18. <https://www.bbc.com/news/world-europe-48500336>
19. <https://www.dailysabah.com/eu-affairs/2019/05/28/rise-of-far-right-parties-in-ep-elections-threatens-turkey-eu-relations>
20. <https://uk.reuters.com/article/uk-eu-jobs-weber/eu-leaders-decide-against-weber-for-commission-presidency-report-idUKKCN1TT2YU>
21. <https://carnegieeurope.eu/2019/05/03/options-for-eu-turkey-relationship-pub-79061>

TURKEY AND EUROPEAN ELECTIONS

Summary: Ankara has distanced itself from the EU’s democratic norms to such a degree that progress on Turkey’s EU accession bid is no longer realistic. The June 2018 EU Council conclusions stated clearly the concern in Europe over “the continuing and deeply worrying backsliding on the rule of law and on fundamental rights including the freedom of expression” and “the deterioration of the independence and functioning of the judiciary.” The accession process is neither alive nor formally dead, because it is up to Turkey to fulfill the conditions that the two sides have agreed are the basic requirements for accession. The EU’s view on the rule of law is unlikely to soften much after the local elections on March 31 were marked by deviations from democratic rule: the campaign was unfair and later on the AKP-

MHP coalition did not admit defeat in Istanbul. The European Parliament approved a resolution on March 13 recommending “that the [European] Commission and the Council of the European Union, in accordance with the Negotiating Framework, formally suspend the accession negotiations with Turkey.”

If Turkey squarely refuses to improve its rule-of-law situation this would be a major reason for EU political circles to prolong the standstill. Ankara’s artificial narrative to the effect that Turkey has fulfilled all the criteria for accession does not help politically. In addition, political trends in several EU countries are not favorable to Turkey, as the campaign for the May 2019 European Parliament elections is illustrating. The evolution of the EU’s political landscape has resulted in greater Euroskeptic and Turcoskeptic forces, which does not bode well for a rapid improvement in the EU-Turkey relationship

In short, difficulties abound in the EU-Turkey relationship, and the possibility of a complete standstill in the EU-Turkey relationship should not be underestimated. In the coming months, domestic politics on both sides will probably not help much. Although some progress is apparent, as obvious remains the fact of many undersold Turkish issues, which makes her admittance into the European Union as still extremely uncertain. For the time being, Turkey will still be waiting at the gates of EU, cautious about the new Parliament and the President of the European Commission.¹⁶

Key words: Turkey, European Union, European Parliament, Brussels, Ankara, refugees, inflation, elections

---

¹⁶ Исто.